

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08-508 150 28**Till**
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2018-12-18

Yttrande gällande anmälan om situationen på förskolan Såpbubblan Stockholms kommun.

Yttrande till Skolinspektionen dnr 430 -2018:9916

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att godkänna yttrandet till Skolinspektionen och lägga det till handlingarna.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Victoria Callenmark
T.f. stadsdelsdirektörJan-Eric Johansson
Avdelningschef förskola

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en anmälan från Skolinspektionen gällande situationen på förskolan Såpbubblan med begäran om yttrande av huvudmannen. Tjänsteutlåtandet innehåller beskrivning av ärendet och stadsdelens yttrande över detsamma samt redovisning över de åtgärder som vidtagits.

Bakgrund

Skolinspektionen har den 16 oktober 2018 mottagit en signal som rör förskolan Såpbubblan. Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har ombetts yttra sig över frågorna i anmälan samt redovisa vidtagna åtgärder.

Ärendet

Skolinspektionen har den 16 oktober 2018 mottagit en signal som rör förskolan Såpbubblan. I signalen uppges bland annat att det är personalbrist på förskolan, vilket leder till exempelvis bristande tillsyn av barnen och bristande pedagogisk verksamhet. Enligt uppgifterna i signalen har förskolan även brutit mot bestämmelserna om forum för samråd med vårdnadshavare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola i samverkan med administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen svarar utefter ställda frågor till stadsdelsnämnden.

1. Känner huvudmannen till uppgifterna i signalen? Om ja:

a. Har utredning gjorts och vad visade den?

Utredningen visar att förskolan Såpbubblan haft en hög personalomsättning och relativt höga sjuktal men inte personalbrist. Förskolan har haft flera chefsbyten och under slutet av 2017 och första halvåret 2018 en

långtidssjukskriven förskolechef. Dessa faktorer har sammantaget påverkat verksamheten på förskolan både vad gäller basverksamhet, struktur och rutiner i verksamheten. En jämförelse av resultatet på medarbetarenkäten år 2017-2018 har gjorts. Denna visar att personalens nöjdhet minskat inom alla de områden som enkäten omfattar: motivation, ledning och styrning. Nöjdheten med ledarskapet är det som minskat mest, från 77, år 2017 till 65, år 2018. Även AMI, aktivt medskapandeindex, har minskat från 80, år 2017 till 71, år 2018. Medarbetarenkäten kommer fortsatt följas upp och resultaten analyseras vidare.

b. Har några åtgärder vidtagits med anledning av uppgifterna i signalen? Om ja, vilka?

En förändring av organisationen har genomförts med start i augusti 2018. Detta för att ge förskolechefen bättre möjligheter att genomföra sitt arbete samtidigt som personal på avdelningarna fick ett närmare ledarskap och stöd i att skapa rutiner och struktur för verksamheten. Förskolechefen fick ett särskilt uppdrag, att skapa struktur och rutiner i verksamheten vid förskolan Såpbubblan. Enheten anställde en biträdande förskolechef och pedagogiska ledare som tillsammans med avdelningspersonalen påbörjade detta utvecklingsarbete. Förskolechefen kartlade bland annat den tidigare dokumentationen som förts i samband med tidigare förskolechefs arbete i att förbättra arbetsmiljö och verksamhet på förskolan. En första åtgärd var att tydliggöra organisationen och tydliggöra roller på förskolan. Det gavs ett tydligt uppdrag till arbetslagsledare (förskollärare) att leda arbetet på avdelningen samtidigt som man formulerade samordnarens ansvarsområde och fördelade ansvar på fler personer. Ett beslut togs om att flytta en barnskötare till en närliggande förskola och ersätta denna med en legitimerad förskollärare för att säkerställa förskollärlärd undervisning. Detta beslut medförde missnöje från vårdnadshavare på ett föräldramöte och det var i samband med detta som föräldrarna i övrigt framförde de synpunkter på verksamheten som ingår i signalen.

Ledningen beslutade om att tillsätta extra resurser på förskolan. Enheten fick avlastning från central förvaltning genom att centralt anställd bildlärare gick in

och stöttade på övriga förskolor. Förskolechefen har anställt en fast vikarie för att skapa en trygg verksamhet vid frånvaro.

Arbetet med att förtydliga uppdrag och roller fortsatte, rutiner utvecklades för att säkerställa en trygg inomhus och utomhusmiljö. En översyn av organisationen utomhus har genomförts. Kontakt har tagits med fastighetsägaren och staket har förbättrats och även överblicken har förbättrats genom att rensa i buskage. Personalschemat har justerats så att fler personal är närvarande när det är flest barn närvarande på förskolan. Förskolans stödenhet, specialpedagog och i vissa fall förskolepsykolog, har haft handledning med samtliga avdelningar kring arbetet runt barn i behov av särskilt stöd. Personal får även handledning och kompetensutveckling i att skapa trygga och nära relationer med barnen.

Förskolans ledningsgrupp har även de fått handledning efter föräldramötet och inför kommande föräldramöte, för att tydligt kunna återge information och för att sortera ut vilken information vårdnadshavarna behöver.

c. Vilken effekt har de eventuella åtgärderna lett till?

Utifrån genomförda åtgärder har ledarskapet blivit tydligare och ett mer nära ledarskap har skapats på förskolan och det finns ett pedagogiskt stöd för avdelningarna. Fler medarbetarna kliver fram och tar ett större ansvar och engagemanget har ökat hos all personal.

Det fanns en oro att personalförändringen skulle ha en större påverkan på barn i behov av särskilt stöd. I den uppföljning som sedan genomförts kan vi konstatera att stödenhetens handledning haft en positiv inverkan på verksamheten.

Struktur och rutiner är implementerade vilket medfört att det är lugnare och mer harmoniskt på förskolan.

2. Har huvudmannen följt upp utbildningen i förskolan Såpbubblan? Om ja:

a. Vad visade den senaste uppföljningen?

Resultatet från förskoleundersökningen visar att andelen nöjda vårdnadshavarnas minskat från 92, år 2017 till 80, år 2018. Detta mäts genom att andelen nöjda (betyg 4+5) svar på frågan *Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola* och mäts i skalan 1-100.

Även nöjdheten på frågan *Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn* har minskat från 92, år 2017 till 87, år 2018. Resultatet från förskoleundersökningen kommer fortsatt följas upp och resultaten analyseras vidare för fortsatt arbete och för att identifiera utvecklingsområden.

Förskolan använder pedagogisk dokumentation för att förstå och synliggöra barnens läroprocesser. Pedagogisk dokumentation används som ett verktyg för personalen att synliggöra innehållet och används som reflektion för att analysera arbetet. Pedagogisk dokumentation används som stöd för hur det pedagogiska arbetet tillsammans med barnen ska fördjupas. Den pedagogiska dokumentationen är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete.

Förskolans pedagogiska miljöer är väl genomtänkta och utformade för att locka till lek, lärande och ett utforskande. Miljön ses som en del i planeringen av undervisningen som bedrivs på förskolan. På förskolan arbetar de i stationssystem för att utveckla och stödja ett transdisciplinärt lärande, där olika ämnen genomkorsar varandra. Arbetet med stationer är även ett sätt att få syn på hur miljö och material behöver förändras utifrån de barn som finns i gruppen. Förskolorna arbetar för att de pedagogiska miljöerna ska vara tillgängliga och anpassade utifrån varje barns förutsättningar

b. Har huvudmannen identifierat några utvecklingsområden i samband med uppföljningen av utbildningen? Om ja, vilka?

Ett utvecklingsområde är att utveckla arbetet med det enskilda barnets dokumentation eftersom dagens pedagogiska dokumentation till stor del har mer gruppfokus. För att följa förskolans utveckling av arbetet med detta har aktiviteter lagts till i 2019 års verksamhetsplan och dessa kommer utgöra en grund för kommande resultatdialoger.

läroplanens olika områden och hur de bidrar till barns förändrade kunnande

Samverkan med vårdnadshavare är ett utvecklingsområde då vi ser att nöjdheten i årets brukarundersökning minskat. Förskolans omorganisation kan även den haft inverkan på resultatet eftersom det tar tid för förskolechefen att sätta en ny organisation med nya medarbetare, nya arbetssätt och nya rutiner. Förskolan behöver arbeta vidare med att förtydliga läroplanens mål och förskolans uppdrag. Forum för samverkan med vårdnadshavarna behöver utvecklas och hittas nya former för. Förskolans arbete med att ta emot och hantera synpunkter och klagomål behöver systematiseras och följas upp på bättre sätt.

c. Har några åtgärder vidtagits med anledning av identifierade utvecklingsområdena? Om ja, vilka?

Utvecklingsområden och uppföljning kommer att kopplas verksamhetsplanen och redovisas i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Resultatdialoger kopplat till identifierade utvecklingsområden kommer genomföras under 2019. Huvudman (avdelningschef) kommer ha löpande avstämning med förskolechef för att säkerställa att arbetet fortgår.

Förskolechefen kommer att bjuda in till två olika referensgrupper under vårterminen 2019. Ett forum kopplat till mål och verksamhetsplaner för enheten och ett andra forum som samverkan med ledningen där analys av bland annat brukarenkäten kommer göras.

d. Vilken effekt har de eventuella åtgärderna haft?

Effekterna redovisas under 2019 när uppföljningar görs.

3. Beskriv hur huvudmannen säkerställer att barngrupperna på förskolan har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen i övrigt erbjuds en god miljö.

Detta arbete sker i dialog mellan chefer, pedagogisk ledare och personalen i arbetslaget. Förskolan Såpbubblan är till största delen åldersindelad. I hela Skarpnäcks stadsdelsområdes förskolor finns ett särskilt fokus på att erbjuda goda och inspirerande miljöer för barnen. Vi ser

detta som ”den tredje pedagogen”. Under dagen är barnen indelade i olika grupper, inne och ute, för att säkerställa varje barns behov och olika förutsättningar. Förskolan arbetar även i stationssystem för att fördela barnen i mindre grupperingar.

Redogör för hur kommunen fördelar resurserna till förskolan efter barnens olika förutsättningar och behov.

Stadsdelsnämnden får medel för förskolan utifrån hur många barn som är folkbokförda i Stockholm, som går på kommunal förskola. En avläsning görs den sista i varje månad för att se hur många det är.

Förskolan får en peng som är 80 procent av den schablon som avläsningen genererar.

Förskolan ingår i en resultatenhet, flera förskolor bildar en enhet. Förskolechef ansvarar för verksamhet och gör en budget för enheten.

Stadsdelsförvaltningen har en stödenhet. Stödenheten har även de medel som fördelas till förskolorna.

Stödenheten bedömer och beviljar insatser utifrån barns behov och det kan vara av varaktig som tillfällig karaktär. Under 2018 var det 10,5 mnkr som fördelades ut till stadsdelsområdets förskolor.

Stödenheten fördelar även medel utifrån socioekonomiskt perspektiv. Områden med fler lågutbildade, låg inkomst och född i annat land får en högre tilldelning. Under 2018 fördelades 6,7 mnkr.

4. Finns det några barn på förskolan som bedöms ha behov av särskilt stöd? Om ja:

a. Hur många barn bedöms ha behov av särskilt stöd?

Fyra barn bedöms i nuläget vara i behov av särskilt stöd.

b. Beskriv hur huvudmannen säkerställer att barnen som har behov av särskilt stöd får det de behöver.

Vid oro för enskilda barn kontakter förskolans personal förskolechef, biträdande förskolechef eller förskolans pedagogiska ledare. Någon av ovan nämnda går in och observerar i barngruppen för att kunna ge stöd och handledning till avdelningspersonalen. Om stödet kräver större insatser eller om behovet är svårt att definiera kopplas förskolans stödenhet in. De kan då ge

konsultation och stöd i att sortera de insatser som behöver göras. Vilket kan leda till att man göra en ansökan om verksamhetsstöd. Verksamhetsstödet kan ges via fortsatt handledning och eller kompetensutveckling men också genom beslut från stödenhetschefen om att avdelningen tilldelas ett tilläggsbelopp.

I nuläget har två avdelningar på förskolan Såpbubblan tilläggsbelopp som innebär extra personal. Alla avdelningar har handledning av specialpedagog eller förskolepsykolog. De pedagogiska ledarna finns också i verksamheten och ger främst stöd i att skapa en bra och strukturerad basverksamhet på avdelningarna.

Varje termin utvärderas alla stödinsatser med förskolans ledningsgrupp och stödenhetschef. En gång om året deltar även avdelningschefen förskola i dessa utvärderingar.

5. Bemöt uppgifterna i övrigt

Enligt uppgifterna i signalen till Skolinspektionen framgår att förskolan brutit mot bestämmelserna om forum för samråd med vårdnadshavare.

Vid byte av en personal eller om personal slutar och ny person anställs samråder inte förvaltningen med vårdnadshavarna. Eftersom man i dessa fall behåller samma personaltäthet genomförs inte heller några riskbedömningar. Förvaltningen anser inte att vi brutit mot skollagen rörande forum för samverkan.

Förvaltningens förskolor informerar vårdnadshavarna vid förändringar av organisation, personal och verksamhet. Det kan göras i olika former såsom till exempel föräldramöten eller genom skriftlig information.

Barnkonsekvensanalys, en fördjupad analys av beslutets konsekvenser för barn, genomförs vid beslut av övergripande eller strategisk karaktär.

Fokus hos förskolan Såpbubblan har varit att skapa struktur, rutiner och att organisera verksamheten vilket inneburit att vårdnadshavarna inte bjudits in till forum utöver de föräldramöten som genomförts. Forum med

vårdnadshavarna är ett utvecklingsområde inför 2019 och stadsdelsområdets alla förskolor ska utveckla nya former för samverkan med vårdnadshavarna.

Arbetet fortgår med att skapa en hållbar struktur och organisation på förskolan Såpbubblan. En organisationskonsult är anlitad av förskolechefen för att arbeta med arbetsmiljön på förskolan. Huvudmannen (avdelningschef) kommer fortsatt ha löpande uppföljningar med förskolechefen kring det arbete som pågår för att säkerställa en trygg och säker förskola av god kvalitet. Förskolan Såpbubblan har forum för samråd med vårdnadshavarna inplanerat under våren 2019.

Bilagor

1. Begäran om yttrande från Skolinspektionen, Dnr 430 – 2018:9916